

MESTSKÝ ÚRAD V NITRE

V Nitre dňa 22.6.2012

Číslo materiálu: **594/2012**

**Mestskému zastupiteľstvu
v Nitre**

k bodu: **Návrh projektu – Výstavba a obnova miestnych komunikácií vo
vlastníctve mesta Nitra**

Predkladá:

Jozef Dvonč
primátor mesta Nitra

Návrh na uznesenie:

„na osobitnej strane“

Spracovali:

Igor Kršiak
prednosta MsÚ

Ivan Daniš
vedúci odboru ekonomiky a rozpočtu

Vladimír Oslej
vedúci odboru investičnej výstavby a rozvoja

Ján Pánský
referent pre dopravu

Prizvat:

-

.....
podpis predkladateľa

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

prerokovalo

Návrh projektu – Výstavba a obnova miestnych komunikácií vo vlastníctve Mesta Nitra

súhlasí

s realizáciou projektu výstavby a obnovy miestnych komunikácií vo vlastníctve Mesta Nitry

ukladá

prednostovi MsÚ a odborným útvarom MsÚ

- spracovať na najbližšie zasadnutie MZ návrh rozsahu a špecifikácie výstavby a obnovy miestnych komunikácií v členení na
 - a) investičnú časť
 - b) časť obnovy a modernizácie
- posúdiť a spracovať na najbližšie zasadnutie MZ na schválenie spôsob a rozsah financovania výstavby a obnovy miestnych komunikácií vo vlastníctve mesta Nitra pre schválený rozsah

Dôvodová správa

Návrh projektu Výstavba a obnova miestnych komunikácií vo vlastníctve Mesta Nitra.

1. Mesto Nitra plánuje na svojom území komplexnú obnovu vybraných úsekov miestnych komunikácií a chodníkov s cieľom vylepšenia ich stavebného a dopravno-technického stavu a výstavbu nových úsekov miestnych komunikácií v súlade s územným plánom Mesta Nitra.

2. Legislatíva (právny rámec):

Zákon č.523/2004 Z.z o rozpočtových pravidlách verejnej správy

Zákon č.583/2004 Z.z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Zákon č.25/2006 o verejnom obstarávaní

3. Forma projektu bola navrhnutá s ohľadom na kritický stav miestnych komunikácií a chodníkov a limitované možnosti financovania obnovy a výstavby komunikácií z rozpočtu mesta na roky 2013 - 2015.

Do realizácie tohto projektu boli navrhnuté a v prípade schválenia budú vybrané komunikácie v nevyhovujúcom až havarijnom technickom stave, s nadmernou mierou pozdĺžnych a priečných nerovností a narušením asfaltového krytu vozovky. Plánované opravy vozoviek jednotlivých komunikácií a chodníkov zachovávajú ich šírkové parametre a sú cieleňé na súvislú výmenu živých povrchov vozoviek, vylepšenie spádových pomerov v režime odvodnenia vozoviek a výškovú úpravu uličných vpustí dažďovej kanalizácie, šachiet a šupátok, nachádzajúcich sa v telese cestnej komunikácie.

Poradie dôležitosti opráv jednotlivých úsekov bude stanovené a posúdené na základe nasledovných kritérií dôležitosti:

- výška intenzity dopravy a dôležitosť v nadväznosti na nadradený dopravný systém mesta,
- stavebný a dopravno-technický stav miestnych komunikácií (diagnostika, vizuálne prehliadky), uprednostnené boli havarijné stavy,
- nehodové lokality, zvýšenie bezpečnosti, bezbariérovosti dopravy,
- vplyv na životné prostredie, opravy vodného režimu povrchu ciest a chodníkov a úprava cestnej zelene,
- vylepšenie dostupnosti k centráam záujmu obyvateľstva

4. Dopad na rozpočet Mesta Nitra sa očakáva po zrealizovaní a odovzdaní diela dodávateľom počas ďalších 10 rokov formou mesačných splátok, s predpokladaným termínom prvej splátky v 01/2014.

Navrhovaný spôsob financovania predstavuje alternatívnu možnosť získania prostriedkov prostredníctvom dodávateľského úveru formou predĺženej splatnosti pohľadávky na dobu 10 rokov, počas ktorých budú zabezpečované iné práva Mesta, súvisiace s dodaným dielom.

Inými možnosťami pre financovanie zo strany mesta je riešenie vlastných úverových možností mesta, odkup pohľadávky alebo realizácia tkz. verejno-súkromného projektu (PPP projekt).

Návrh projektu Výstavba a obnova miestnych komunikácií vo vlastníctve Mesta Nitra

Cieľ projektu

Zabezpečiť vo veľmi krátkom čase výstavbu a modernizáciu miestnych komunikácií, ktoré sú vo vlastníctve mesta bez potreby jednorázového finančného zaťaženia rozpočtu mesta. Prenesenie dlhodobej záruky za kvalitu vykonaného diela a jeho funkčnosti na súkromného partnera. Prevzatie diela po ukončení projektu bez nedostatkov, v stave zodpovedajúcom bežnému opotrebeniu. Dlhodobé zníženie nákladov potrebných na stavebnú údržbu miestnych komunikácií v porovnaní so súčasnými potrebami.

Všeobecná charakteristika projektu

Rozpočet mesta v ročných objemoch nepostačuje kryť základne potreby bežnej údržby, opráv a obnovy miestnych komunikácií, ktoré sú dlhodobo zanedbávané. Riešením je jednorazová modernizácia miestnych komunikácií formou navrhovaného projektu, kde financovanie spolu s vybranou bankou na seba preberá zhotoviteľ, ktorý ponúkne najlepšie podmienky.

Možné riziká za realizáciu a užívanie zhotoveného diela sa pritom rovnomerne rozkladajú medzi obstarávateľom a partnerom (zhotoviteľom).

Mesto si naplánuje model dlhovej služby v súlade s rozpočtovými pravidlami pre rovnomerné dlhodobé zaťaženie rozpočtu, pričom svoj majetok zhodnotí jednorázovo a môže ho užívať ešte pred prvou splátkou.

Dôvody realizácie

Mesto Nitra ako sídlo kraja akútne zaostáva v modernizácii miestnych komunikácií. Súbežne so súčasne prebiehajúcim riešením nadradeného cestného systému, ktorý je vo vlastníctve štátu, resp. samosprávneho kraja je nevyhnutne potrebné zabezpečiť plynulosť a bezpečnosť cestnej dopravy aj na miestnych komunikáciách. Miestne komunikácie dlhodobo nevyhovujú súčasnému dopravnému zaťaženiu a riešenie tohto problému nemožno naďalej odkladať. V súčasnosti sa prejavuje dlhodobé podhodnotenie financovania stavebnej údržby, čoho dôsledkom je, že veľká časť miestnych komunikácií je v kritickom stave. Ďalšie odkladanie realizácie opráv uvedených úsekov ciest bude v strednodobom časovom horizonte mať za následok nutnosť ich rekonštrukcie, a to s podstatne vyššími nákladmi.

Rozsah projektu

Samotný projekt a jeho realizácie sa bude členiť na :

a.) investičnú časť na metre ciest a chodníkov

b.) obnovu miestnych komunikácií na m² ciest a chodníkov

Podrobné údaje budú formou tabuľkových príloh priložené po prerokovaní na nasledujúcom zasadnutí Komisie MsZ pre dopravu, bezpečnosť, verejnoprospešné služby a verejný poriadok.

Podklady pre realizačnú časť:

- mapové podklady dotknutého územia v M 1: 1 000
- inventarizácia stavu krytov miestnych komunikácií a chodníkov (vizuálne prehliadky a plošné merania úsekov miestnych komunikácií a chodníkov)
- koncepcia opráv a rekonštrukcii miestnych komunikácií prijatá mestským zastupiteľstvom.

Predpokladaný rozsah a špecifikácia výstavby a obnovy miestnych komunikácií v súlade so zámermi mesta a súčasne požiadavkami výborov mestských častí je nasledovný:

Nové investičné akcie

- Prepojenie cesty I/64 Novozámocká s cestou III tr. Dlhá,
- Prepojenie MK Wilsonovo nábrežie s MK Hodžova,
- Chodník popri ceste III. tr. Dlhá od spoločnosti Mediderma po kom. sprístupňujúce letisko
- Golianova v časti od Dolnočermánskej po Hanulovu, rekonštrukcia s rozšírením

Návrh súvislých opráv MK podľa jednotlivých mestských častí

MČ Horné a Dolné Krškany

- Cirmánska
- Pri mlyne
- časť ul. 1.mája
- ul. Novozámocká č.183 (pri predajni Tonex smerom k rieke)
- Liesková (časť medzi Záborského a Dvorčianskou)
- Dvorčianska (časť medzi Novozámockou a Lieskovou)

MČ Staré mesto

- Staničná od Štefánikovej k žel. stanici – vozovka, chodník
- Jesenského od Župného nám. po Parkové nábr.
- Wilsonovo nábr. (časť Kalvária)
- Podzámska od parkoviska po Parkové nábrežie (jednosmerná)
- Župné námestie
- Kocel'ova
- Priehradná
- Kráľovská cesta
- Špitálska
- Kasalova
- Stavbárska

MČ Čermáň

- Hanulova
- Červeňova od Dolnočermánskej po Hattalovu
- Tehelná od MsS po Cabajskú vrátane odvodnenia
- Podjavorinská

MČ Klokočina

- Kmeťova od Jedlíkovej po Hviezdoslavovu
- Novomeského
- Škultétyho od Dolnočermánskej po Nedbalovu
- Čajkovského od Hviezdosl. po Bellovu
- oprava chodníka Dolnočermánska od Hviezdoslavovej po Golianovu
- oprava chodníka Dolnočermánska pri nákupnom centre Family
- oprava chodníka od Polikliniky po autobusovú zastávku v smere do centra
- oprava chodníka od Baničovej po Kmeťovu
- Petzwalova časť od bytového domu č. 24 po Kmeťovu
- oprava chodníka Pražská

MČ Diely, Párovské Háje, Kynek, Mlynárce

- Ovocinárska od konca úpravy po Šúdolskú
- Potočná od konca kanalizácie po RD p. Havera
- Kmeťova od križ. s Bizetovou po malý kruhový objazd
- Murániho blohy 2-18
- Remeselnícka
- Štúrova od železničného priecestia po Merkury market
- Hydinárska
- Krompašská

MČ Zobor, Drážovce

- Chmeľová dolina
- Svätourbánska od Orechovej po Pod zlatým brehom
- Kamenná od Malej Kamennej po Jeleneckú
- Kochova
- Sojčia
- Sirôtkova
- Jaseňova

MČ Chrenová, Janíkovce

- Hlavná
- Kozmonautov, vrátane parkoviska pred Nitrazdrojom
- Javorová
- Lomnická od č. 8 až po č. 2 po oplotenie Krajského stavebného úradu
- obe prístupové cesty od súběžnej Tr.A. Hlinku k ul. Ľ.Okánika č. 14
- paralelná kom. s MK Výstavná od Javorovej po Výstavnú č. 53 vrátane napojenia na ul. Výstavná
- parkovisko pred atletickým štadiónom

Predpokladaná hodnota projektu:

Stavebné náklady, vrátane stavebnej údržby: cca 15 – 20 mil. EUR (investičná časť + obnova, modernizácia)

K uvedeným nákladom bude pripočítaná cena financovania.

Pri špecifikácii predmetu plnenia a finančnej náročnosti bude posudzovaný skutkový stav miestnych komunikácií, v prípade prepojenie cesty I/64 Novozámocká s cestou III tr. Dlhá bude nevyhnutnou súčasťou finančného plnenia aj vysporiadanie vlastníckych vzťahov (výkup pozemkov) k záberu novobudovanej komunikácie.

Dĺžka projektu:

10 rokov

Predpokladaná doba prípravy a realizácie stavebných prác: marec - november 2014.

Financovanie :

Dodávateľsko-odberateľský vzťah predpokladá okrem realizácie a odovzdania diela dlhodobý spôsob financovania počas obdobia 10 rokov (2014-2023) s predpokladom prvej splátky v januári 2014. V cene bude zahrnutá výška stavebných prác, cena za ďalšie garancie a záruky a cena za predĺženú splatnosť pohľadávky. Týmto spôsobom financovania vzniká "len" tzv. správny dlh (10-ročný záväzok z dodávateľskej zmluvy), ale nie dlh finančný, takže Mesto Nitra nezvýši svoju úverovú zadlženosť a získa dlhodobé financovanie bez nutnosti podpisu úverovej zmluvy a dodatočného zabezpečenia. Súkromný partneri zhotoviteľ na seba preberá povinnosť zabezpečiť, že stavebné dielo bude mať dohodnuté vlastnosti po celú dobu trvania projektu (predĺženie záručnej doby na 10 rokov).

Financovanie projektu je realizované z rozpočtu podľa vopred dohodnutého splátkového kalendára v rovnomerných nemenných splátkach po dobu trvania projektu. (nehrozí zmena úrokovej miery). Využitie dlhodobého financovania prostredníctvom poskytnutia úverových prostriedkov by bolo okrem iného založené na povinnosti realizácie "len" akcií a aktivít investičného charakteru, čo by v prípade miestnych komunikácie predstavovalo vykonať ich rekonštrukciu so všetkými prípravnými prácami v zmysle platných právnych predpisov (vysporiadanie pozemkov, projekty, stavebné konania a pod ...). Časový rozsah týchto činností by bol neporovnateľný.

Funkčné a technické riešenie obnovy:

- odstránenie asfaltovej vrstvy frézovaním,
- pokládka vyrovnávacej vrstvy,
- výmena obrubníkov,
- výšková úprava uličných vpustí a šácht - výmena za nové,
- pokládka obrusnej vrstvy,
- vybúranie chodníkov,
- nové podložie pod zámkovú dlažbu,
- výmena parkových obrubníkov,
- pokládka zámkovej dlažby/živičného krytu.

Zachováva sa pôvodné šírkové usporiadanie komunikácií s cieľom vylepšenia spádových pomerov v režime odvodnenia povrchov vozoviek a výškovou úpravou uličných vpustí a šachiet, nachádzajúcich sa v telese cestnej komunikácie. Po sfrézovaní krytu vozovky budú opravené spodné defekty konštrukčnej vrstvy a výtlky v podkladových vrstvách cestného telesa a spevnená konštrukcia podložja vozovky. Výškové vedenie sa bude upravovať rozprestretím a vyrovnaním asfaltového betónu po odfrézovaní nevyhovujúcej vrstvy vozovky s cieľom úpravy priečneho sklonu vozovky a zvýšenia únosnosti pozemnej komunikácie voči narastajúcemu dopravnému zaťaženiu a výmenou cestných obrubníkov s výškovým prispôbením k okoliu (zároveň zabezpečenie bezbariérových priechodov pre chodcov).

Pre porovnanie uvádzame, že za obdobie rokov 2010 - 2011 bola priemerná výška vložených finančných prostriedkov do opráv, rekonštrukcií a výstavby nových miestnych komunikácií 4 010 631 € ročne, celkom 8 021 262 €. Pri realizácii opráv miestnych komunikácií v objeme cca 20mil. € formou navrhovaného projektu budú opravy uskutočnené v priebehu 1 rozpočtového obdobia.

Hlavné dôvody využitia navrhovaného projektu:

• Ekonomická výhodnosť projektu

Spojenie viacerých fáz (výstavba / obnova a stavebná údržba) do jednej zákazky, ktorú realizuje jedna firma alebo jedno konzorcium firiem, má viacero výhod - súkromný partner má vysokú motiváciu postupovať kvalitne a zároveň efektívne vo všetkých fázach projektu, pričom využíva

svoj dlhoročný know-how a zabehnuté pracovné postupy. Vyššia cena financovania súkromnou spoločnosťou je vyvážená zvýšenou efektívnosťou investície, kvalitou a včasnou realizáciou projektu.

• Rozpočtové obmedzenia

Navrhovaný projekt umožňuje financovať výstavbu zo súkromných zdrojov a nastaviť štruktúru projektu tak, aby sa nestal súčasťou verejného dlhu - tak zabezpečí potrebné investície napr. na urýchlenie realizácie rozvojových programov

• Zrýchlenie uvedenia do prevádzky

Súkromný investor obdrží platby od verejného partnera až keď je infraštruktúra v prevádzke, tiež sa zaväzuje na pokutu v prípade omeškania

• Neprekročenie rozpočtu

Pri projektoch realizovaných tradičným spôsobom dochádza často k prekročeniu plánovaného rozpočtu, riziko zvýšenia nákladov pri realizácii projektu však nesie súkromný partner, čo ho motivuje nastaviť rozpočet realisticky a dodržať ho - nedochádza k prekročeniu rozpočtu a v prípade, že sa tak stane, musí prekročenie uhradiť súkromný partner

• Výhodnejšie rozloženie rizík

Riziko výstavby je prenesené na súkromného partnera. Zahŕňa napríklad prípady prekročenia nákladov na stavbu, oneskorený termín odovzdania stavby, nedosiahnutie kvalitatívnych a iných noriem, porušenie environmentálnych štandardov, technické nedostatky a podobne. V zmluve musí byť uvedené, že v prípade nedodržania v zmluve predpísaného rozpočtu, termínov, harmonogramu a dohodnutých noriem verejný zadávateľ nemá povinnosť plniť si svoje platobné záväzky zo zmluvy

• Záruka, že stavebné dielo bude mať dohodnuté vlastnosti po celú dobu splácania

Súkromný partner je motivovaný k okamžitému zásahu a zabezpečeniu opravy komunikácie.

• Verejný sektor nestráca kontrolu

Vlastníctvo je po celú dobu v rukách verejného partnera

• Vopred známa cena projektu - spravodlivejšie rozloženie ceny investície podľa užívania

Vďaka známej cene projektu je možné, aby verejný partner rozplánoval svoje výdavky rozpočtovo na dlhú dobu

• Sústredenie sa na kľúčové kompetencie a lepšie využitie skúseností verejného a súkromného sektora

Každý partner sa môže sústrediť na tie aktivity, ktoré ovláda najlepšie. Súkromný partner je motivovaný využiť inovatívne postupy a metódy

Záver:

Na základe vyššie uvedených skutočností a limitovaných možností financovania obnovy a výstavby miestnych komunikácií z rozpočtu mesta na roky 2013 - 2015 je zrejmé, že navrhnutý spôsob financovania a realizácie umožní v relatívne krátkom čase zabezpečiť značný rozsah obnovy cestnej siete bez vysokého jednorazového zaťaženia rozpočtu mesta.

Prílohy: .SWOT analýza

SWOT analýza návrhu projektu Výstavba a obnova miestnych komunikácií vo vlastníctve Mesta

Silné stránky:

1. v relatívne krátkom čase zabezpečenie väčšieho rozsahu obnovy cestnej siete bez vysokého jednorazového zaťaženia rozpočtu mesta
2. jednorazovou obnovou miestnych komunikácií v majetku mesta sa podstatne znížia náklady na stavebnú údržbu miestnych komunikácií po celé obdobie trvania projektu (10 rokov)
3. jeden veľký dodávateľ so skúsenosťami v odbore, zabezpečenie výstavby a stavebnej údržby jedným súkromným partnerom prináša úspory a motivuje partnera k najvyššej kvalite v rámci výstavby; aplikácia najmodernejších postupov a technológií bez rizík
4. zhotoviteľ zodpovedá za dohodnuté vlastnosti stavebného diela po celú dobu zmluvného vzťahu (splácania)
5. rozloženie investičných nákladov v čase, nezaťaženie rozpočtu mesta v úvode projektu (v roku 2013), rovnomerné a naplánované zaťaženie rozpočtu mesta v nasledujúcich rozpočtových obdobiach
6. možné riziká spojené s realizáciou projektu sú rovnomerne rozložené na účastníkov projektu t.j. objednávateľa, zhotoviteľa a financujúcu bankovú inštitúciu
7. vyššia predvídateľnosť nákladov a časovej realizácie
8. výrazné výkonnostné pohnútky motivujúce na dodržanie definovanej kvality diela
9. pozitívne skúsenosti s obdobnými projektmi u iných samospráv (Košice, Rožňava, Brezno, Moldava n. Bodvou, Banská Bystrica, Poprad ...) a v samosprávnych krajoch (VÚC Žilina, Košice, Prešov)
10. objednávateľ nemusí na zabezpečenie finančných zdrojov zakladať vlastné ručenie pričom zhodnotí a modernizuje svoj cestný majetok formou bežných opráv. (Vlastné úverové zdroje je možné použiť len na kapitálové výdavky). Táto forma financovania nemá priamy dopad na vykazovanie verejného dlhu.

Slabé stránky:

1. nižšia miera flexibility v priebehu projektu
2. zložitejšie riadenie dlhodobého kontraktu
3. náročnosť prípravy projektu a procesu výberu súkromného partnera
4. projekt je drahší o náklady financovania súkromného partnera (o to efektívnejší musí byť súkromný partner pri realizácii)

Príležitosti:

1. oprava, resp. vybudovanie veľkej časti miestnych komunikácií a chodníkov, ktoré sú v kritickom stave
2. vytvorenie predpokladov na plynulosť premávky na miestnych komunikácií v kontexte s výstavbou prepojenia cesty III tr. Dlhá. s cestou I/64 Novozámocká
3. umožnenie financovania a realizácie ďalších rozvojových programov mesta v budúcom období

Ohrozenia:

1. nedostatok vlastných skúseností s prípravou obdobných projektov

